

**JEVNAKER
KOMMUNE**
Økonomi og service

Vår ref.: 08/912-6-MBJ
Arkivnr.: 203 & 13
Deres ref.:
Dato: 09.06.2008

Fornyings og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004

0030 OSLO

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET	
11 JUNI 2008	
ARKIVKODE	411
SAKSNR:	200800301-197

Offentlig innkreving - Jevnaker kommunestyres uttalelse

Jevnaker kommunestyre behandlet i sak 33, den 22.05.08 i sak vedr. offentlig innkreving (NOU 2007:12) – la staten høre hva kommunene mener og fattet flg. uttalelse:

”Jevnaker kommune stiller seg i hovedsak bak KS sine argumenter. Fellesinnkrevingen av skatter og avgifter er en oppgave som fungerer godt og som i dag ligger på laveste forvaltningsnivå. Det er ikke behov for å flytte deler eller hele oppgaven til et annet forvaltningsnivå. Jevnaker kommune mener at skatteinnkrevingen fortsatt skal være et kommunalt ansvar”.

Vedlagt følger særutskrift fra behandlingen.

Ønskes ytterligere opplysninger, vennligst ta kontakt med saksbehandler Gry B. Munkerud

Vennlig hilsen

May-Britt M. Johnsen
May-Britt Mayer Johnsen
Formannskapssekretær

Kopi til:

Kommunenes Sentralforbund, Postboks 1378 Vika, 0114 OSLO

Vedlegg: Særutskrift fra behandlingen

Jevnaker kommune v/Økonomi og
service

Postadresse:

Kirkegata 6

3520 Jevnaker

Besøksadresse:

3520 Jevnaker

Epost: postmottak@jevnaker.kommune.no

Telefon:

61 31 57 00

Telefax:

61 31 58 50

Bankgiro:

2030.19.96102

JEVNAKER KOMMUNE

SÆRUTSKRIFT

Vedtatt
08/30/197

SAKSGANG:			
R.f.	Utvalg	Møtedato:	Utvalgsaksnr
	Kommunestyret	22.05.2008	33/08

Offentlig innkreving

Saksbehandler: Gry B. Munkerud

Arkiv: 203 &13

Arkivsak: 08/912

Dato:

Vedlegg:

- Brev fra KS, datert 18.04.08

Andre dokumenter:

- NOU 2007: 12 Offentlig innkreving
- K-sak 117 av 21.09.04, høringsuttalelse NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreving

Fakta/saksopplysninger:

Den 21.09.05 ble det ved kongelig resolusjon nedsatt et utvalg for å utrede offentlig innkreving på nytt. Innkrevingsutvalgets utredning ble ved brev fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet sendt ut på alminnelig høring den 20.02.08 med høringsfrist 02.06.08. Jevnaker kommune kan ikke se og ha mottatt dette brevet og ble derfor ikke klar over høringen før vedlagte brev fra KS, ble mottatt den 02.05.08. Det har derfor ikke vært mulig å få fremmet saken til politisk behandling før nå til juni-møtet.

Debatten om kommunal eller statlig innkreving har pågått over flere år. Bakgrunnen for utredningen er ønsket om å forenkle og samordne den offentlige innkrevingen, men utredningen tar også opp kommunal innkreving særskilt. Flertallet i utvalget har endt opp med å foreslå en statliggjøring av en viktig del av skatteinnkrevingen. Dette har Finansdepartementet og Skattedirektoratet foreslått en rekke ganger tidligere. Stortinget har imidlertid både i 1994 og 1996 avvist å statliggjøre skatteinnkrevingen. Det ble også så sent som i 2004 fremlagt en NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreving, som foreslo en statliggjøring. Tilnærmet alle høringsuttalelsene gikk imot forslaget den gangen, og forslaget ble ikke behandlet i Stortinget. Kommunestyret i Jevnaker behandlet saken den 21.09.04 i sak 117, og avga høringsuttalelse hvor en gikk imot statliggjøring av skatteinnkrevingen.

Slik det er i dag utføres fellesinnkrevingen av inntektsskatt, formuesskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift av de kommunale skatteoppkreverne på vegne av skattekreditorene (staten, fylkeskommunen, kommunene og folketrygden). For Jevnaker, Lunner og Gran er innkrevingen organisert i et felles skatteoppkreverkontor for Hadeland, lokalisert på Lunner. Kommunale årsgebyrer for vann og kloakk, brukerbetaling m.m. blir krevd inn av hver kommune for seg.

De kommunale skatteoppkreverne klarer pr. i dag å kreve inn 99,7% av samlet utliknet skatt. En hovedårsak til at resultatet ikke er 100%, er det store antall skjønns ligninger og

lovgivningens beskyttelse av skatteyter. På tross av gode innkreivingsresultatet foreslår et flertall i utvalget at alle kravene som ikke er betalt etter første purring skal overføres til en ny statlig innfordringsetat.

Vurdering:

Kommunenes Sentralforbund (KS) har lenge vært imot statliggjøring av skatteinnkreivingen, bl.a. fordi en mener at innkreivingen bør skje i nærhet til brukerne. I tillegg nevner KS flg. argumenter for fortsatt kommunalt ansvar, jfr. brev av 18.04.08:

Krav som omfattes av utredningen

Utredningen omfatter både offentligrettslige og privatrettslige krav som tilkommer stat og kommune. Summen av statlige krav utgjør i underkant av 916 mrd kroner hvorav de offentligrettslige kravene er på 892 mrd og de privatrettslige kravene er på 23 mrd. De største offentlige innkreiverne er:

- Skatteetaten - 277 mrd. kr
- Skatteoppkrevere -315 mrd. kr
- Toll og avgiftsetaten -157 mrd. kr

Til sammen har disse tre offentlige innkreiverne 95 % av alle krav som er tatt med i utredningen. De øvrige 5 % av kravene fordeles på 20 statlige etater.

Flertallet i utvalget foreslår at alle kravene som ikke er betalt etter første purring skal overføres til den nye innfordringsetaten. Dette omfatter også alle forfalte skatter og avgifter som skatteoppkreverne innfordrer i dag. Øvrige kommunale og fylkeskommunale krav utgjør ca 36 mrd. kr. Dette er ikke foreslått lagt til den nye innfordringsetaten.

Samordning av de tre største miljøene er alt gjennomført

Samarbeid om innfordringsoppgaver mellom Skatteetaten, Skatteoppkreverne og Toll- og avgiftsetaten skjer i dag på alle aktuelle områder. Samarbeidsavtaler er inngått mellom Skatteetaten og Toll- og avgiftsetaten hvor det avholdes regelmessige møter, og mellom Skatteetaten og NAV. De største innfordringsmiljøene, skatteoppkreverne og skattefogden, utveksler også restanseopplysninger og samordner konkursbegjæringer.

Høy løsningsgrad/gode resultater på skatteinnkreivning og synergieffekter av dette

Norsk skatteinnkreivning er i verdenstoppen. De kommunale skatteoppkrevere krever inn 99,7% av all utlignet skatt. Små kommuner har like gode innkreivingsresultater som store kommuner. Grunnen til dette er at skatteinnkreivning grunnleggende dreier seg om kommunikasjon mellom skatteoppkrever og skatteyter. Videre kan det vises til at også øvrig kommunal innkreivning har løsningsgrad nær 100 %. Dette er synergieffekter av et godt fagmiljø på innkreivingsområdet. Effekten av en statliggjøring er fortsatt ikke utredet, og det er vanskelig å argumentere for at det er noe å tjene på en statliggjøring av skatteinnkreivningen. De gode resultatene tillegges liten vekt i utredningen.

God rettssikkerhet

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen medfører god rettssikkerhet for skattyterne, blant annet ved at det er etablert et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom på den ene siden fastsettelsen av skatten (ligningen) og på den annen side innkrevingen av skatten. Avstand mellom fastsettelse og innkreving av skatt er slått fast som et grunnleggende prinsipp i tidligere utredninger og Stortingsbehandlinger av skatteinnkrevingen. Statlige ligningskontor og kommunale skatteoppkreverkontor, slik det er i dag, gir den beste rettssikkerhetsgarantien.

Personvern hensyn - stigmatisering

Utvalget foreslår at alle krav som ikke er betalt etter første purring skal overføres til et felles register i den nye innfordringsetaten. En samling av personopplysninger om alle forfalte statlige krav i et elektronisk register må ses i forhold til personopplysningsloven og EU-direktiv 95/46/BE av 24.oktober 1995. Utvalget har ikke utredet om det finnes hjemmel som gir grunnlag for å etablere et slikt kravregister. Et slikt register vil også kunne oppfattes som stigmatiserende. En undersøkelse utført av bl.a Datatilsynet i 1997, om folks holdninger til personvernet, viste at hele 39 % vurderte opplysninger om betalingsevne som følsomme.

God brukerservice

Det er dokumentert at de kommunale skatteoppkreverkontorene utøver god brukerservice. En landsomfattende undersøkelse gjennomført av Norsk Gallup i 2002 dokumenterer at de kommunale skatteoppkreverne scorer vesentlig bedre enn de statlige skattekontorene når det gjelder tilgjengelighet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlingen. Eventuell statliggjøring og sentralisering av skatteinnkrevingen vil således føre til dårligere tilgang til offentlige tjenester i lokalmiljøene. Den foreslåtte organiseringen innebærer at frivillig betaling og innfordring vil skje i to helt atskilte organisasjoner.

Kommunalt økonomisk selvstyre

Fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen bidrar til å opprettholde det kommunale økonomiske selvstyre. Det er avgjørende for et levedyktig lokalt demokrati å kunne påvirke eget inntektsgrunnlag. Det skal være en positiv sammenheng mellom den økonomiske utviklingen i lokalt næringsliv og nivået på lokale kommunebudsjetter. Dersom ansvaret for innkrevingen overføres til staten og innkreivingskompetansen i kommunene faller bort, reduseres kommunenes muligheter for å kunne påvirke sitt inntektsfundament.

Folkevalgt kontroll og innsyn

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen gir grunnlag for folkevalgt innsyn og kontroll. Statliggjøring og sentralisering vil medføre et "ugjennomsiktig" system med store, statlige

sektorkontorer - og reduserte muligheter for folkevalgt innsyn. En slik endring vil også svekke effektiviteten.

Distriktpolitiske hensyn ivaretas

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen har positive distriktpolitiske konsekvenser. Dagens desentraliserte lokalisering innebærer at det opprettholdes innkrevingsmiljøer og arbeidsplasser i utkantstrøk og betyr også at lokalt næringsliv har kort vei til en av sine viktigste, offentlige samarbeidspartnere. En eventuell statliggjøring vil bety sentralisering og en reduksjon av antall kontorer ned til ¼ av i dag, hvilket vil ha negative distriktpolitiske konsekvenser.

Eventuell statliggjøring vil medføre betydelige overgangskostnader

Statliggjøring av skatteinnkrevingen vil medføre betydelige overgangskostnader. Det skal etableres nye kontorer med de etablerings-, drifts- og planleggingskostnader det medfører. Besparelsene på kommunal side ved å fjerne noen få ansatte i hver kommune, som normalt har kontorfellesskap med den øvrige kommunale administrasjonen, blir minimale. Ansettelse, opplæring og kompetanseoppbygging for nye skatteoppkrevere vil medføre en betydelig utfordring. Et forsiktig anslag tilsier et provenytnap på 5 mrd kroner over en 3-års periode dersom skatteinnkrevingen blir statliggjort.

Konsekvensene er ikke utredet

Konsekvensene av eventuell statliggjøring er mangelfullt utredet. Spørsmål som om hvordan en eventuell statliggjøring skal skje — bl.a. om dette vil kunne gjennomføres som en virksomhetsoverdragelse — er overhodet ikke berørt i utredningen. Mangelen på analyser og konsekvensvurderinger av eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen er en stor svakhet ved utredningen. Anbefalinger bygger på utredninger gjort i Danmark som så langt ikke har gitt de gevinster som var estimert.

Dagens skattebetalingsordning fungerer godt

Den foreslåtte statlige organisasjonsmodellen innebærer at dagens velfungerende skattebetalingsordning erstattes av statlig tvangsinnfordring. Man legger opp til en egen tvangsinnfordringsinstans. Skattyterne vil oppleve stigmatisering, ved at frivillig betaling og tvangsinnkreving skilles fra hverandre og plasseres i forskjellige organisasjoner.

I tillegg til KS' argumenter som nevnt over bør en også være oppmerksom på at dagens folkevalgte skatteutvalg som kan være en ventil for skatteyttere som på spesielt grunnlag har behov for å kunne få lempet på skattetrykke, antakelig vil bortfalle ved en statliggjøring. I tillegg vil antakelig kommunenes rammetilskudd bli redusert straks en evt. statliggjøring er klar. Hva reduksjonen vil bli er uvisst. NOU'en omhandler riktignok en helhetlig offentlig innkreving, ikke bare den kommunale skatteinnkrevingen, men det har vært naturlig å fokusere kun på denne delen i saken siden dette er et kommunalt anliggende i dag.

Rådmannen er i hovedsak enig i de argumentene KS har lagt fram for fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen. Etter rådmannens syn er spesielt brukerperspektivet med nærhet til innbyggerne det viktigste argumentet for fortsatt kommunal innkreving. I tillegg er de gode innkreivingsresultatene et tydelig tegn på at dagens ordning med kommunal innkreving fungerer godt.

Rådmannen anbefaler at kommunestyret stiller seg bak KS sine argumenter for fortsatt kommunal skatteinnkreving.

Rådmannens forslag til vedtak:

Jevnaker kommune stiller seg i hovedsak bak KS sine argumenter. Fellesinnkrevingen av skatter og avgifter er en oppgave som fungerer godt og som i dag ligger på laveste forvaltningsnivå. Det er ikke behov for å flytte deler eller hele oppgaven til et annet forvaltningsnivå. Jevnaker kommune mener at skatteinnkrevingen fortsatt skal være et kommunalt ansvar.

Behandling i Kommunestyret - 22.05.2008:

Vedtak i Kommunestyret - 22.05.2008:

Jevnaker kommune stiller seg i hovedsak bak KS sine argumenter. Fellesinnkrevingen av skatter og avgifter er en oppgave som fungerer godt og som i dag ligger på laveste forvaltningsnivå. Det er ikke behov for å flytte deler eller hele oppgaven til et annet forvaltningsnivå. Jevnaker kommune mener at skatteinnkrevingen fortsatt skal være et kommunalt ansvar.